

Vljudno vedenje tudi doma, ne samo v tuji družbi

Kako težavno je učiti mladino lepega vedenja, ne ve samo šolnik v šoli, temveč tudi mati doma. Če ima mati več otrok, se prepogosto zgodi, da se ta ali oni otrok skoro sam od sebe lepo vede, medtem ko pri nekaterih otrokih nikak nauk nič ne zaleže. Otroka navadiš najprej lepega vedenja, če se tudi doma dosledno vljudno vedeš.

Nekatere žene mislijo, da se je treba lepo vesti samo v tuji družbi in da je treba biti samo v družbi lepo oblečen, a doma da je to dovoljeno, češ: saj me nihče ne vidi in nihče ne posluša.

Tako naziranje je krivo. Tudi doma moramo biti obzirni in vljudni, da prihranimo svojcem neprijetnosti. Ženi, ki zmerom gleda na to, preide lepo vedenje v kri in meso in se ji ni treba bati, da je ne bi v tuji družbi kdaj nehote polomila s kakšno neumestno besedo.

Podobno velja glede obleke. Žena mora biti tudi doma zmerom čedno oblečena in v redu počesana. Ne gre za to, da nosiš doma kakšne drage obleke, imaš lahko na sebi tudi čisto preprosto in v zdajšnjih časih pogosto celo zašito obleko, pa si vendar lahko čedno oblečena. To je prav za prav talent, saj se prepogosto

dogaja, da je kakšna bogata žena doma tako nemogoče oblečena, da se mora kar skriti pred okusom preproste delavke, ki je prisiljena ceno se oblačiti.

Vsaka žena mora gledati tudi na to, da so njeni otroci zmerom čisti, ne pa samo takrat, kadar imaš obisk. Prav tako jih ne uči lepega vedenja šele takrat, kadar imaš tuje ljudi v hiši. Tako početje priča o zanikrnosti, kakor je pač velika zanikrnost tudi to, da ne pospravljajš za otroke ali pa celo sama delaš babilonsko zmešnjavo po sobah in kuhinji. Tak nered bi ti moral biti že sam po sebi neprijeten, ne pa, da se ga sramuješ šele takrat, kadar te tuj človek nenadno obiše.

Na lepo vedenje je treba paziti tudi pri jedi. Že majhnega otroka moraš navaditi, da bo lepo jedel in da ne bo cmokal in srkal ko pusek v hlevu. Daj mu sama dober zgled, pa bo otrok potreboval le malo opominjanja.

Če si doma cela žena, ti to preide tako v kri in meso, da imaš dober nastop tudi v družbi. Ne smeš pa zamenjati lepo vedenje s sladkim ali osladnim, ki je za družbo še neprijetnejše kakor nevljudnost.

Dana.

Za kuhinjo

Potica iz enotne moke je prav dobra. Seveda moraš moko presejati in več kvasa kakor za belo moko je treba. Za nadev vzemi rožiče ali rozine ali pa jabolka, kar pač imaš. Rožični nadev napraviš iz rožične moke, malo sladkorja in cimta, mleka in kakšne žlice smetane, če jo imaš. Za rozinov nadev potrebuješ poleg rozin malo smetane, eno jajce, malo sladkorja in cimta in drobtine. Smetano in jajce zmešaj in namaži testo, po vrhu pa potresi oprane rozine, cimet in drobtine. Če vsega tega nimaš, pa imaš morda jabolka. Za jabolčni nadev je treba jabolka naribati. Dodaš jim malo sladkorja in cimta, kar zadošča, če nimaš drugih dodatkov.

Krompir pečen kakor zrezki. Krompir čim tanjše olupiš, da ga ne gre preveč v nič, zrežeš na debele kose, opereš in zaliješ z vodo toliko, da krompir komaj pokriva. Kuhani krompir odcediš, dobro zmešaš, osoliš, prideneš žlico smetane (ali primerno količino smetane v prahu), jajce (če ga imaš) in žlico kakršnekoli moke. Vse skupaj zmešaj v testo in oblikuj kupčke, te pa položi na namazano pekačo, potlači v zrezke in na obeh straneh lepo zapeci. Opozarjamo, da vodo, ki jo odliješ od krompirja, porabi za kakršnokoli juho.

Koledovanje na Dolenjskem

Bral sem v »Domovini«, kako koledujejo okoli Gorice, naj vam še sporočim, kakšna je navada koledovanja pri nas na Dolenjskem.

Koledovanje svetih Treh kraljev traja pri nas precej časa. Oblečejo se trije v bela oblačila in si denejo zlate krone na glave. Seveda zlata tudi ne sme manjkati na obleki. Eden drži v roki zvezdo, drugi škatlo za denar, tretji pa kadilnico. Ko pridejo v kakšno hišo, se ustopijo v vrsto in zapojejo:

»Ena zvezda pripeljala nas je v revni Betlehem. Tam v goščavi v majhni štali svetla lučka že gori. Tam Marija si povija lepo dete Jezusa. K njej prisede, dete gleda sveti Jožef, starček siv. Z nogu giblje, dete ziblje, sveto dete Jezusa.

Mešana zelenjava z graham in rižem. Daj v kozico dve žlici masti in razbeli. Nato dodaj žlico drobno zrezane čebule in jo zarumeni, prideni razrezan poparjen ohrovt, en razrezan korenček, dva na koščke zrezana krompirja, četrt litra na pol kuhanega graha (poleti zelenega graha) in malo karfirole. To prepraži, pridene tri osminke riža, premešaj zalij z vrelo slano vodo in pusti vreti, da je vse mehko. Stresi na krožnik in potresi z naribanim sirom.

Praktični nasveti

Umazana radirka se da oprati. Včasih se nabere na radirki toliko umazanosti, da se od nje kar sveti. S tako radirko se moreš radirati. Če jo obrežeš, si napraviš samo škodo. Boljše je, da jo opereš v precej topli vodi, v kateri si raztopila nekaj sode.

Čiščenje rokavic z milom. Če nimaš bencina, čistiš gladke rokavice z milom. Z debelim, mehkim čopičem napraviš zelo gosto milno peno iz nastrganega glicerinovga mila in mlačne vode, odrgneš rokavice, ki jih raztegneš na prt ali oblečeš na roko, jih posušiš na soncu ali pri topli peči in jih nato raztegneš. Usnjene rokavice pa, ki niso preveč umazane, lahko očistiš tudi suhe. Oblečeš jih na roko, odrg-

Vse smo dali Jezusu. Radi, radi bi še dali, prosimo pri vas za dar, saj smo sveti Trije kralji Gašper, Miha, Boltežar.«

Ako pridejo bolj mladi kralji, pa zapojejo:

»Prišli smo, prišli sveti Trije kralji. Našli smo, našli Jezusa v štali. Nima zibelke, nima posteljice, le uboge jaselce. Če boste kaj darovali, še druge bomo obiskali.«

Tako romajo od hiše do hiše in dobijo lepe darove, ako lepo zapojejo. No, navadno zapojejo lepe pesmice in jih radi poslušamo.

B. S.

neš s prav drobno suho glino, jih prav dobro otreseš in s suho flanelasto krpico otreš z zelo drobnimi otrobi.

Rdeča ruta varuje peg. V nekem listu je bilo zapisano, da današnji zdravniki spet kakor v starih časih priznavajo, da imajo barve pomen v zdravstvu. Tako pravi omenjeni list, da varujeta rdeča ruta in rdeč sončnik pred pegami.

Fižol je tudi zdravilo. Že stari Rimljani so ga uporabljali kot zdravilo pri raznih boleznih. Pravijo, da je treba na trde pekoče bule navezati vrečico oparjene fižolove moke, ki meči bulo in oblaži bolečine. Fižolova luščina ima snovi, ki učinkujejo ugodno na mehur in srce. Pri sladkorni bolezni, ki odvaja sladkor z vodo iz krvi, je dobro jesti stročji fižol. Fižolove luščine so dobre proti trganju in pešanju krvi in srca. Če odhaja od koga preveč vode, naj uživa fižol. Najboljše so prekljaste vrste fižola in med temi še posebno laški fižol.

Domači zdravnik

Na svežem zraku dihaj globoko. Glavo nagni nazaj, vdihni zrak skozi nos, šteje v mislih do tri in izdihni skozi usta. S tem si krepiš pljuča in utrjuješ zdravje.

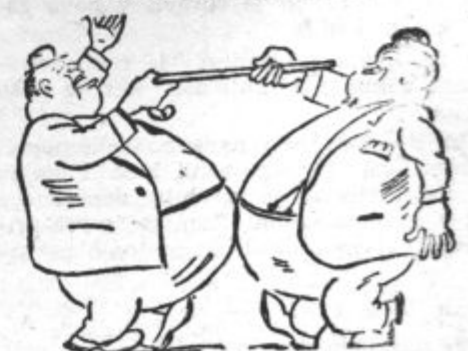
Med je nadomestek za materino mleko pri dojenčkih. Otročičkom ga dajemo tako, da ga primešamo toplemu, vendar ne vročemu mleku. Sprva dvakrat dnevno primešamo po pol kavne žličke medu v skledici mleka. Čez nekaj dni dodamo že lahko po eno žličko in potem počasi povečujemo dodatek do ene velike žlice. Več medu bi otročičkom škodovalo. Dodati pa je med zmerom samo dvakrat dnevno, recimo enkrat dopoldne in enkrat popoldne ob času, ki se ga stalno držite.

Kako odpraviš bradavice. Mlade bradavice, ki so še majhne in ne preveč temne, odpraviš, če jih skozi dva tedna vlažiš s slino. Cvlažiti jih moraš dnevno čim pogosteje. Če pa so že prestare, naj ti jih odpravi zdravnik s elektriko. Druga sredstva proti bradavicam niso posebno priporočljiva.

Povišana kvota za obvezno oddajo goveje živine

Po naredbi Visokega komisarja z dne 19. julija lani o predpisih za klanje goveje živine mora vsakdo, ki ima več kakor po dve glavi goveje živine po najmanj 70 kg, do 30. junija letos oddati 20 odstotkov žive teže živine, ki je nad 70 kg teška, pri čemer velja stanje živine na dan 5. junija l. 1941. v smislu takratne prijave. Smatrajoč za nujno potrebo, da se zagotovi preskrba pokrajine z govejim mesom, je zdaj Visoki komisar za ljubljansko pokrajino izdal naredbo o zvišanju tega deleža za obvezno oddajo goveje živine. Delež za obvezno oddajo goveje živine se zvišuje na 25 odstotkov. Prehranjevalni zavod Ljubljanske pokrajine mora poskrbeti, da se obvestijo imetniki goveje živine in njihove občinske zajednice o dodatni oddajni obveznosti odstotkov žive teže živine, ki je nad 70 kg teška, po stanju živine 5. junija l. 1941., prijavljene v smislu naredbe z dne 31. maja lani. Gornja naredba je 3. januarja stopila v veljavo.

ZNATA SI POMAGATI

Ker se kot trebušnika ne moreta rokovati spričo prekratkih rok, si pomagata s palico...